

Eleni ösztön

Ráérzés? Tapasztalat? Felkészültség? Ösztön? Mi segíti az eligazodást a „hamis vagy valódi?” útvesztőiben, legyen szó szakmáról, privát szféráról vagy a mindannyiunk közérzetét meghatározó pandémiáról. A műkincskereskedelem és a társasági élet ikonikus nagyszonyját, a görög származású *Eleni Koranit* impozáns budai villájában kereste fel a Premier.

FOTÓ: EMMER LÁSZLÓ

A Belváros ékkövének számító Ernst Galéria társtulajdonosát sokféleképpen szokták nevezni: műkincskereskedő, művészeti szakértő, a magyar kultúra nagykövete, a Honthy-díj alapítója, a Budapesti Operettszínház tiszteletbeli nagykövete és 20 éve a Belvárosi Görög Nemzetiség elnöke.

Beszélgetésünk első percei rögvést igazolják az utóbbi titulust, nagyon is megőrizte temperamentumos, célorientált, görögös gondolatvilágát. Az identitást firtató első kérdésünkre leszögezi: Görögország a hazája, Magyarország az otthona, a magyar művészet pedig a szenvedélye.

De honnan is indult ez a rendkívüli életút? 1995-ben egy éjjeli repülőgépen találkozott az osztrák műkincskereskedő *Ernst Rene Wastl*al. Három hónap után eljegyzés következett, és két évvel később tartották a saját „bazi nagy görög lagzijukat”. Két kamaszgyermekük van: *Akilina* és *Maximilian*.

Bár eredetileg orvosnak szánták szülei, de az Ernsttel való találkozás megpecsételte sorsát: a műkereskedelem izgalmas világa teljesen beszippantotta. Első galériájukat 1997-ben nyitották a Károlyi-palota szomszédságában, majd amikor az alig egy sarokra található Centrál Kávéház újranyitására kezdtek cikkezni, tudták, a történelmi kávéház mellett a helyük. Megvásárolták az omladozó, valaha

szébb napokat látott, impozáns szecessziós portálú fodrászüzletet, és belevágtak a felújításba. Ez akkor hatalmas vállalásnak bizonyult, a precíz, minden részletében korhű restaurálás évekig tartott, végül 2002 májusában megnyílt az Ernst Galéria, ezt követte a 2008-2009-es világválság kelts közepén egy újabb szalon megnyitása a Zrínyi utcában.

Büszkék arra, hogy építész körökben mindkét galériát mint követendő példát említik. Míg az Irányi utcai szecessziós portál számtalan szakmai publikációban jelent meg, addig a Bazilika közeli galéria éppen modern megoldásaival vívta ki a szakma elismerését.

Mára megkerülhetetlen szereplői lettek a magyar műkereskedelemnek. Eleni az évek során vérbeli profivá nőtte ki magát a férje oldalán. Kialakította saját klientúráját, hazai és nemzetközi gyűjtemények alapítója és gondozója lett. Sok aukciós rekord az ő nevékhöz fűződik, a műkereskedelmi piac utolsó 10 évének ízlését formálták és alakították. Akár mondhatnánk: elemi ösztön dübörög benne, ha művészetről van szó.

Eleni itthon a közélet nagyasszonyaként tartják számon, hatalmas kapcsolati tőke veszi körül, ismerősnek mondhat sztárokat, az európai arisztokrácia, az üzleti élet, a magyar és nemzetközi közélet elismert tagjait. Őt is szinte mindenki ismeri – a

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF: PÁRIZSI NŐ

műkereskedelem diszkrét, elitista berkein túl is. Nevéhez fűződik a modern magyar festészet ikonikus képének, *Rippl-Rónai József Kalitkás nő I.* című festményének hazahozatala az Egyesült Államokból, *Rippl-Rónai Menetelő Francia katonák, 1914* című művének a párizsi Musée d'Orsay gyűjteményébe történt integrálása, valamint Tihanyi Lajos *Pont Saint-Michel, 1908* című képének rekordáron (264 millió Ft) történt megvásárlása, mely paradigmaváltást eredményezett a magyar műkincspiacon.

„A munkám a hivatásom, egy életre szóló szenvedély. Ez nem egy napi 8 órás munkakör. Itt nincsenek hétvégek vagy esték. Amikor felbukkan a tárgy, azonnal kell reagálni – vallja

ELENI ÉS ERNST A KÉT REKORDER TÍHANYI LAJOS-FESTMÉNNYEL

Eleni. – Az Ernst Galéria lassan negyedszázada működik, de 1996-ban többszörös hátránnyal indultunk. Nem volt könnyű, mert ez nem egy befogadó szakma, itthon különösen nem az. A görög-osztrák identitásunk révén nem ismertük a magyar művészeket, és fiatalok voltunk az 90-es évek meghatározó szereplői mellett. De hittük, hogy tudással, szakmai alázattal és egy más szemlélettel előbbre tudunk jutni. Sok mindenben mást csináltunk, mint a többiek, például minden bútort restauráltunk, a festmények egyedi kézi keretet kaptak, a műtárgyak mellett szerepelt egy leírás az alkotóról és a korszakról, vétel esetén pedig a darab mellé mindezt odaadtuk – megosztottuk a tudásunkat. Az internet és lézeres nyomtató nélküli világban kihívás volt létrehozni ezt a szolgáltatást. Senki sem foglalkozott ilyesmivel, vagy investált ilyesfajta passziókba.

Az utóbbi évtized technikai fejlődése óriási változást eredményezett a műkereskedelemben. Mára már mindenki aukciót tart. Bár gazdaságilag biztosan okos döntés lett volna, mi kitarítottunk a klasszikus galéria működésének értékei mellett. A kliensekkel, gyűjtőkkel, művészeti szereplőkkel való szoros intellektuális kapcsolat kialakítása, a be-

szélgetés, az együttgondolkodás eszenciális. Mindig arra törekedtem, hogy értéket adjak és közvetítsek. Ha az igaz-hamis kérdéskörrel beszélünk, akkor azt kell mondanom, hogy az emberi kapcsolatok őszinte ápolása mindennél többet ér, különösen a koronavírus-járvány alatt.”

A hollófeke te hajú asszony tevékeny felhasználója a közösségi médiának, pedig csak négy éve regisztrált a Facebookra – hosszú évekig ellenállt, végül úgy döntött, a saját nevével indít profilt. Ahogy mondja, az Ernst Galéria nem tudta volna bemutatni, kommunikálni azt a sok, változatos tevékenységet, amiben szerepet vállal: nemzetiségi ügyek, színházi és közéleti mecenatúra, *Raoul Wallenberg*-gel kapcsolatos kutatások, ékszertervezés, filmforgatások, fogadások, csak néhányat említve.

Habár a Facebook és az Instagram messziről sem a valódi arculat bemutatásáról híres, Eleni nagyon határozott abban, hogy az igazi énjére irányítsa a reflektorfényt. Láthatjuk az üzletasszonyt, az anyát, a feleséget, a barátot, a kultúra elkötelezettjét és alakítóját, a mecénást. Hétköznapjainak fénypontjait ugyanúgy megosztja, mint a magán- és szakmai életben megtett mérföldköveket.

„Számomra kiemelt jelentőséggel bír, hogy minden igaz legyen, amit itt megmutatok. Ez a hitelesség. És az én szakmámban, életemben ez a fizetőeszköz. Például ott látható a Csáky-fej a zongorán, pontosan úgy, mint a tegnapi fotómon. Sokszor megjegyzik, hogy nagyon jól megkomponált mindkét felület, és biztosan egy kreatív csapat dolgozik ezen nap mint nap. Nem. Ezt én kezelem és osztom meg a velem történt eseményeket, a műtárgyakat vagy az impressziókat. Az én gondolataim és érzéseim. Műalkotásokat csupán 3-4 posztonként szoktam elhelyezni. A diszkréció szakmánk alappillére, így azt, hogy milyen műtárgyat mutatok meg, százszor átgondolom, mielőtt a nyilvánosság elé tárom.”

Novemberben a TEDx-konferencia egyik meghívottjaként – korábban *Bill Gates*-től *Bonóig* a világ kiválóságai adtak elő a programsorozatban – arról beszél, mi igaz és mi hamis. Motivációról, szenvedélyről és kíváncsiságról. A szabadságról. Arról is szól, hogy miért adományozott a koronavírus-járvány második hullámában a Budapesti Operettszínháznak két és fél millió forint értékben tesztek, és miért fordít figyelmet, energiát és pénzt művészet-ápolásra, művészpártolásra. ❀